

บทคัดย่อ

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค ได้กำหนดแนวทางและมาตรฐาน การดำเนินงานประเมินความเสี่ยงจากการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลเพื่อสนับสนุนการจัดบริการด้าน อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานในหน่วยบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข มาตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2550 ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2553 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก จึงได้ สืบสวนการรับรู้และความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการดำเนินโครงการประเมินความเสี่ยงจากการทำงาน ของบุคลากรในโรงพยาบาล เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับให้โรงพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินโครงการประเมินความเสี่ยงจากการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษา คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ได้เป็น แกนนำในการดำเนินงานหรือบริหารจัดการโครงการประเมินความเสี่ยงจากการทำงานของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลรัฐนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 487 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.92 อยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี ร้อยละ 37.58 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 46.82 มีระยะเวลาการทำงาน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 26.69 ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ ร้อยละ 51.13 ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ร้อยละ 45.59 และปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยละ 25.67 กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้และความคิดเห็นต่อ การดำเนินโครงการประเมินความเสี่ยงจากการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88 และ 3.69 ตามลำดับ) โดยประเด็นที่มีการรับรู้มากที่สุด คือ การดำเนินงานประเมินความเสี่ยงจากการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสู่การเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ/โรงพยาบาลคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.27) และ ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ การรายงานเมื่อพบเห็นสภาพความไม่ปลอดภัยเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน ทุกคน (ค่าเฉลี่ย 4.34) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้และความคิดเห็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระยะเวลาการทำงาน และจังหวัดที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อการดำเนินโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.001$, $p = 0.025$, $p = 0.021$ และ $p = 0.046$ ตามลำดับ) เพศชายและ เพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.004$)

ผลการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมีการรับรู้และความคิดเห็นต่อการดำเนิน โครงการประเมินความเสี่ยงจากการทำงานในโรงพยาบาลอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของการ ดำเนินงาน ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการจึงควรจัดกิจกรรมการประเมินความเสี่ยง ที่เน้นการมี ส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ยั่งยืน ส่งผลดีต่อสุขภาพและ ความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานต่อไป

คำสำคัญ ประเมินความเสี่ยง การรับรู้ ความคิดเห็น